Aan de leden

Datum
16 juli 2026
Ons kenmerk
U202600365
Lbr. 26/026
Telefoon
070-373 83 93
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op grond van de Gemeentewet treedt de gemeenteraad op als werkgever van de griffier en van de ambtenaren die op de griffie werkzaam zijn. In de praktijk is het echter niet efficiënt of effectief om de gehele gemeenteraad deze rol te laten vervullen.

In de regel maken gemeenten dan ook gebruik van de mogelijkheid die de Gemeentewet biedt om een werkgeverscommissie in te stellen. Deze commissie neemt dan een deel van de taken en bevoegdheden van de gemeenteraad als werkgever voor de griffier en griffiemedewerkers op zich.

Om deze werkgeverscommissie te faciliteren, publiceerde de VNG in 2013 een Modelbesluit Instelling Werkgeverscommissie. Het bleek dat dit model nog niet in lijn is gebracht met recente wetgeving zoals:

- de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra);
- de Wet open overheid (Woo);
- de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur.

Deze wetten hebben gevolgen voor de actieve informatieverstrekking en geheimhouding door overheden, evenals de rechtspositie van de griffier en griffieambtenaren. Daarom is er een nieuw model opgesteld.

Daarbij is van de gelegenheid gebruikgemaakt om de rol van de werkgeverscommissie te verstevigen, zodat zij op een goede manier invulling kan geven aan de taken en bevoegdheden die de gemeenteraad aan haar toekent.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Deze versteviging sluit aan bij signalen van gemeenten dat de werkgeverscommissie in de praktijk soms onvoldoende richting en operationele ruimte ervaart om effectief op te treden als werkgever van de griffier. Met deze actualisatie wordt dus aangesloten bij de Wnra en de Wet bevorderen integriteit én wordt de positie van de werkgeverscommissie duidelijker afgebakend.

Het nieuwe Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026 treft u als bijlage bij deze ledenbrief aan. Hieronder gaan wij nader op de wijzigingen in.

Belangrijkste wijzigingen

- Het uitgangspunt van het vorige model was dat de werkgeverscommissie een bestuurscommissie in de zin van artikel 83 van de Gemeentewet is. Het nieuwe Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026 biedt ook de mogelijkheid om te kiezen voor een werkgeverscommissie die een adviescommissie in de zin van artikel 84 van de Gemeentewet is. Bij de keuze tussen de twee vormen moet een gemeente een afweging maken. In de implementatiehandleiding wordt nader op deze afweging ingegaan.
- Aan het nieuwe model is toegevoegd dat de werkgeverscommissie de verplichting heeft om, ten aanzien van de aan haar toegekende rechtspositionele bevoegdheden, als goed werkgever op te treden. Dit betekent dat de werkgeverscommissie bijvoorbeeld rekening houdt met rechtspositionele afspraken, zoals eerlijke en transparante behandeling in personeelsaangelegenheden en het bieden van ondersteuning aan de griffier.
- Er is een facultatieve bepaling opgenomen die de relatie tussen het presidium, het fractievoorzittersoverleg of het seniorenconvent en de werkgeverscommissie regelt. Zo kan de gemeenteraad bepalen dat de voorzitter van de werkgeverscommissie de vergaderingen van het presidium, het fractievoorzittersoverleg of het seniorenconvent bijwoont. Dit biedt de werkgeverscommissie desgewenst de mogelijkheid bepaalde rechtspositionele aangelegenheden met de fracties te bespreken. Denkbaar is bijvoorbeeld dat de werkgeverscommissie voorlegt hoe met langdurig verzuim wordt omgegaan of wat de bezetting van de griffie in recesperiodes is. Verder kan de gemeenteraad regelen dat het presidium, het fractievoorzittersoverleg of het seniorenconvent ter kennisname de besluitenlijsten van de werkgeverscommissie ontvangt. Dit zorgt ervoor dat alle fracties in de gemeenteraad op de hoogte zijn en blijven van de werkzaamheden van de werkgeverscommissie;
- In de regel ondersteunt de griffier de werkgeverscommissie. Het nieuwe model voorziet daarnaast in ondersteuning door een HR-medewerker als de werkgeverscommissie daarom verzoekt. Als specifieke expertise nodig is, kan daarin dus worden voorzien. De werkgeverscommissie kan gebruikmaken van ondersteuning vanuit de HR-functie binnen de gemeentelijke organisatie. Zo nodig kan externe deskundigheid worden ingeschakeld. De HR-medewerker kan de werkgeverscommissie onder andere advies geven over de toepassing van de Cao Gemeenten en personele aangelegenheden, met inachtneming van privacywetgeving. Denk aan advies over de ruimte om te belonen of verlofvormen. Verder heeft deze medewerker inzage in de personeelsdossiers. In kleinere gemeenten, waar de capaciteit en beschikbaarheid van HR mogelijk beperkt is, kan deze ondersteuning op maat worden ingevuld. Gemeenten hebben de flexibiliteit om deze rol te combineren met andere functies of alternatieve oplossingen te kiezen zoals samenwerking met andere gemeenten.
- De algemene en artikelsgewijze toelichting zijn uitgebreid, zodat het oogmerk en de interpretatie van het model duidelijker wordt.

Het Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026 bevat een toelichting en gaat vergezeld van een implementatiehandleiding die toelicht welke keuzes gemeenten bij het vaststellen van het instellingsbesluit en de verordening kunnen maken.

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:
Bijlage 1. Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026 inclusief toelichting;
Bijlage 2. Implementatiehandleiding Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026.

Geconsolideerde teksten
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via Kennisbank Decentrale Regelgeving. De VNG-modelverordeningen (zonder de toelichtingen) zijn beschikbaar op Modellen Decentrale Regelgeving.

Meer informatie
Heeft u vragen over het Model Instellingsbesluit en Verordening Werkgeverscommissie 2026? Neem dan contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via 070-373 8393 of info@vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur